

ИНТЕРВЈУ

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН,
МИНИСТАР ОДБРАНЕ

ЗА ЈАКУ И ЗАДОВОЉНУ ВОЈСКУ

10

15. јул 2017.

Морамо осетити да Војска Србије има утицај на свакодневни живот сваког грађанина.

Она треба да умирује и охрабрује тако што ће рећи: *Ово су вредности које се у српском народу никада неће променити!* Ми морамо дати прилику војсци да пошаље поруку о себи.

Треба да уважавамо став њеног генерала, али и да знамо како размишља војник

– истиче у интервјуу за „Одбрану” министар Александар Вулин.

Непуне две недеље од избора на функцију министра, Александар Вулин јасно дефинише приоритете свог мандата – побољшање материјалног положаја припадника система одбране и реафирмација друштвене улоге Војске Србије. Политика одбране, каже нови ресорсни министар, неће се мењати, а наша земља остаће војно неврстана. Независност у доношењу одлука које се тичу безбедности је скупа, али Србија од ње неће одустати.

У првом интервјуу од ступања на дужност министар Вулин говори о перцепцији сложеног система који му је дат у надлежност, односу политике и струке, професионалним изазовима и личним проживљавањима дужности која га очекује.

Овава обраћања у првим данима после избора за министра одбране окарактерисало је неколико снажних порука упућених, пре свих, припадницима Војске Србије. Стиче се утисак да сине, ајо-сирофирајући осећања дужности и часности, желели да каже: „Ја сам један од вас!”.

– Ово није обична војска. Ово је Војска Србије! Ово је војска која је увек била са својим народом и на страни народа, на праведнијој страни света. И у Првом и Другом светском рату и за време НАТО агресије, без обзира на различита имена и идеологије, показивала је невероватну храброст. У српском народу војска није „само” војска, институција, део државног система. Војска је начин живота, однос према свету. Бити у си-

стему одбране је, само по себи, велика част. Водити га – огромна је одговорност. И када добијете такву прилику морате уложити читавог себе, сву своју енергију и знање да бисте одговорили изазову.

О Приликом посете центру за обуку у Ваљево изненадили сине јавности исповешћу о разлозима због којих својевремено нисте служили војни рок.

– Драго ми је што сам имао прилику да то испричам управо деци која добровољно служе војску. Нисам желео да одговарам ни политичким противницима, ни лажним аналитичарима. То ме не занима. Али ме занима мишљење те деце и мишљење њихових родитеља. Занима ме мишљење сваког припадника Војске Србије. И зато сам осетио потребу да њима кажем, јер треба да знају. Знате, растете са идејом да ћете једног дана бити у униформи, да ћете као отац, деда, прадеда са оружјем стати под заставу своје земље... Као у оном стиху „Бијелог дугмета”: „А ти лијепа као Армија испод застава...” И онда дође дан када вам кажу да ваш хендикеп не може да буде превазиђен...

О Рекло би се да прилично емоционално проживљавате сећања на тај период младости.

У српском народу војска није „само” војска, институција, део државног система. Војска је начин живота, однос према свету. Бити у систему одбране је, само по себи, велика част.

– Ја сам се чак и жалио, ишао на ВМА, али није било помоћи, као што је нема ни данас. У то време сам имао диплому нешто више од седам, а данас је много, много већа и ако наши лекари не смисле неку добру операцију бојим се да ће бити још теже. То је велико разочарање које осетите у себи, наравно. Ја сам Србин, а у Срба ко није служио војску... Знате и сами. И када се случите са тиме, буде тешко. Збиља завидим тој деци јер могу да служе својој земљи у униформи. Они треба да знају да човек који води њихово министарство није неко ко би се склонили од војне обавезе. За време НАТО агресије 1999. године добровољно сам се пријавио у Војску Југославије захтевајући да ми доделе ратни распоред, макар и као обичном пешадинцу, што ми је и била жеља и када сам се пријавио у војни одсек са намером да служим војску. Тада ми је речено да су им потребни добровољци противавионци и инжењерци, а не пешадија. Признајем, нисам им рекао да сам неспособан. Само сам хтео да по сваку цену будем тамо где је најтеже. Вратили су ме.

О Шта сматрате првим изазовом нове дужности?

– Први изазов је како поправити материјални положај припадника војске, како обезбедити да и у времену штедне армија осети своју изузетност. Желим да се припадници војске осете изузетним и да то читаво друштво цени. То је мој први и последњи изазов. То је мој посао. Наравно, ту је и савремено наоружање, техника, опрема... Али човек који ради на тој техници мора да буде задовољан или барем задовољнији него што је сада.

○ Није необично да се материјални положај припадника војске ставља у први план на почетку мандата новог министра. Међутим, Вас је издвојила реченица коју сте изговорили приликом посете Генералштабу да „чиштво друштво треба да води рачуна о мишљењу и ставовима Војске Србије”. Како намераваће то да постигне?

– Став армије мора да се чује. Она мора да буде гласнија. Ово јесте цивилно друштво и тако треба да остане. И наравно да ће цивили контролисати војску, али војска има своје специфичности и вредности које чува. Безусловна вредност слободе, територијалног интегритета и достојанства једне земље. Армија је чувар тог најбољег. Систем безбедности нема само војну, него и цивилну компоненту. Војска има капацитет да допринесе развоју цивилне заштите спроводећи обуку, али најважније је што она може вратити одређени систем вредности који је напуштен. Морамо осетити да Војска Србије има утицај на свакодневни живот сваког грађанина. Она треба да умирује и охрабрује тако што ће рећи: *Ово су вредности које се у српском народу*

У нашој војсци не оскудевамо у квалитетним људима. Можда у неким другим стварима да, али у квалитетним старешинама не. Искористимо то.

никада неће промениши! Ми морамо дати прилику војсци да пошаље поруку о себи. Треба да уважавамо став њеног генерала, али и да знамо како размишља војник. Да ли је задовољан или незадовољан, шта му је потребно...

○ Многи су укидање обавезног служења војног рока критиковали управо јер је то била директна физичка и психолошка веза Војске и народа. Прошле месеци било је више јавних иницијатива да се ова одлука ревидира. Какав је Ваш став о њој и шта ће бити?

– Обавезно служење војног рока вратиле су многе земље, попут Шведске, на пример. Неке га никада нису ни укинуле. То је и сувише комплексна тема да бих о њој, у овом тренутку, могао да се изјасним, поготово не експлицитно. Није то нешто што министар може да пресече. Читаво друштво треба да размисли о томе. Истина је да се протеклих година пуно причало о тој теми и када слушате медије могли бисте да дођете до закључка да је скоро 100 одсто Срба за враћање обавезног служења војске. А онда позове резервисте на вежбу и доживите салве напада. Кажу како се „милитаризује друштво”, питају „за који се рат ми то спремамо!?” итд. Дакле, морамо о томе сви добро да размислимо. Да, чињеница је да се укидањем обавезног служења веза војске и друштва стањила. Није се изгубила, и никада се неће изгубити, али се неминовно стањила. Управо желим да ту везу ојачам како би војска поново постала део нашег свакодневног живота.

Наставићемо са истом политиком, и ако је потребно да је дефинишемо у једној реченици онда би то било – политика војног несврставања.

○ Многим министрима пре Вас, као уосталом и Вама, део јавности замерао је чињеницу да нисте човек „из струке”. Међутим, именовање генерал-поштиникова и пензији Александра Живковића на место државног секретара у Министарству одбране баца другачије светло на нови менаџмент система. Шта је позадина одлуке да се на место, до сада углавном резервисано за политичаре, постави човек завидне војничке биографије?

– Струка мора да се пита. Од начелника Генералштаба до државног секретара, сви треба да буду стручњаци. Ја сам политичар. Министар и

треба да буде политичар. Мој посао је да пронађем начине да побољшам положај Војске, да чувам основне смернице политике одбране, а стручњаци треба да се баве струком. Зар мислите да било који политичар који се нашао на мом месту, ко зна колико година уназад, боље познаје војску од Диковића или Живковића? То је немогуће. Управо то желим да поручим и покажем људима у систему – цениће се струка. На мени је да вам обезбедим боље услове, да бринем да се спроводи политика војне неутралности, да се поштују закони, извршавају наређења врховног команданта у складу са Уставом. А струка је та која

Безусловна вредност слободе, територијалног интегритета и достојанства једне земље – армија је чувар тог најбољег.

ће ми рећи у ком правцу треба да се развија армија. Са таквим људима не може да нам се деси да реформишемо војску, па да се после тога „покривамо” стратегијама и доктринарним документима. Сада ћемо прво да размислимо шта желимо да радимо и где да стигнемо, да напишемо стратегију, па да се реформишемо. Е, тај посао не могу да раде цивили, него они који војску познају боље од себе самих. Отуд тај избор. Ми у нашој војсци не оскудевамо у квалитетним људима. Можда у неким другим стварима, али у квалитетним старешинама не. Искористимо то.

○ Недуго пошто сте се уселили у кабину, овде у Бирчаниној, на Ваша враћа покуцали су амбасадори најмоћнијих војних сила света. Да ли их је интересовало хоће ли бити дисконтинуитета у политици одбране?

– Србија би била неизобилна држава уколико би, како промени министра, мењала и политику одбране.

Снимио Срђан ХАЈСТЕР

Наставићемо са истом политиком, и ако је потребно да је дефинишемо у једној реченици онда би то било – политика војног несврставања. То, наравно, има своје изазове. Најтеже је и најскупље бити неутралан. Али је најчасније. Када се ставите под заштиту неког од моћних блокова или неких војно моћних држава, чињеница је да не морате да бринете о својој безбедности, али исто тако престанете да бринете и о сопственим одлукама, јер их нећете ви доносити. Ми смо одлучили да бринемо о сопственим одлукама и да их сами доносимо, а да би то било могуће, морамо имати војску која је довољно снажан фактор одвраћања. Да, то јесте нај-

скупље и најтеже, али ми то само тако и знамо да радимо.

О Тим љре ће Ваш љосао у Влади бити љежи јер, као љишо сље рекли, љаква љозиција земље у међународним безбедносним оквирима кошља. Хоће ли Србија у садашњим економским околностљима моћи да финансира љакву одбрамбену љолиљику?

– Мораће. Као што знате, ми ћемо до краја године имати значајно повећање зарада за припаднике система одбране и ја се надам да ћемо успети да променимо још неке ствари које ће позитивно утицати на материјални положај наших припадника.

О На љример?

– Разговарао сам са надлежним министром о проблему са којим се сучава један део наших припадника приликом уписа деце у вртић. Замолио сам да они, због посебности војног позива и честог одсуства од куће, буду изузети од правила да им деца буду ниже рангирана уколико други родитељ нема запослење. То правило ће врло брзо ступити на снагу. Дакле, идентификујемо проблеме и решаваћемо их један по један. ■

Александар ПЕТРОВИЋ
Снимио Горан СТАНКОВИЋ